

Belangrijkste elementen voor een sociaal verslag¹

Belangrijkste bronnen

- Wet betreffende het recht op maatschappelijke integratie van 26 mei 2002²
- Algemene omzendbrief betreffende het recht op maatschappelijke integratie van 18 maart 2024³
- Koninklijk Besluit van 1 december 2012 en de bijhorende omzendbrief van 14 maart 2013 betreffende de minimumvoorwaarden voor het sociaal onderzoek
- Omzendbrief over de principes inzake het verzamelen van informatie in het kader van het sociaal onderzoek door de OCMW's van 3 mei 2024

Essentiële elementen voor een sociaal verslag⁴

In het sociaal verslag dient er steeds een koppeling gemaakt te worden tussen de feitelijke elementen van het dossier en de juridische grondslag. Dit geldt voor elke beslissing die het BCSD moet nemen.

1. Bij een aanvraag recht op maatschappelijke integratie
 - ✓ Identificatie van de aanvrager + datum registratie van de aanvraag
 - ✓ Voorwaarden om een recht te kunnen openen op maatschappelijke integratie⁵
 - Verblijf op het grondgebied
 - Meerderjarig of gelijkgesteld
 - Nationaliteit
 - Onvoldoende bestaansmiddelen (+ berekeningswijze bestaansmiddelen cliënt en mogelijk samenwonenden; en het bedrag van het [aanvullend] leefloon)
 - Werkbereidheid (+ motivatie waarom men deze voorwaarde niet weerhoudt omwille van gezondheids- of billijkheidsredenen of waarom men cliënt niet werkbereid acht)
 - Uitputting sociale rechten en onderhoudsgelden voor zichzelf
 - ✓ Vermelding dat de Kruispuntbank Sociale Zekerheid werd geraadpleegd en dat er een huisbezoek werd afgelegd

¹ Dossiers recht op maatschappelijke integratie

² In het bijzonder artikelen 3 en 21

³ Punt 4.4 en 4.5

⁴ De essentiële elementen voor een sociaal verslag zijn niet los te koppelen van het voorstel van beslissing dat de sociaal werker na een sociaal onderzoek via de agenda van het Bijzonder Comité voor de Sociale Dienst voorlegt voor besluitvorming.

⁵ Basis: artikel 3 Wet betreffende het recht op maatschappelijke integratie

- ✓ Vermeldingen van artikel 21 § 3 Wet betreffende het recht op maatschappelijke integratie (voornamelijk betrekking op de alle elementen bij de mogelijkheid van het beroep bij Arbeidsrechtbank)
 - ✓ Gemotiveerd voorstel van beslissing tot toekenning of weigering + categorie leefloon
2. Bij een herziening van een dossier
- ✓ Identificatie van de aanvrager + datum herziening van de aanvraag
 - ✓ Elementen van de herziening gelinkt aan een van de voorwaarden (bv. wisselende inkomsten) of met betrekking tot de categorie leefloon
 - ✓ Jaarlijks herbekijken van een dossier om te zien of de cliënt nog steeds aan de voorwaarden voldoet⁶
 - ✓ Gemotiveerd voorstel van beslissing
3. Bij een terugvorderingsbeslissing⁷
- ✓ Identificatie van de aanvrager + datum toekenning recht op maatschappelijke integratie
 - ✓ Elementen die geleid hebben tot de verplichte terugvordering⁸ bij de rechthebbende, onderhoudsplichtige(n) of derde aansprakelijke + berekening bedrag terugvordering
 - ✓ Elementen die geleid hebben tot het aanvaarden van billijkheidsredenen om niet terug te vorderen
 - ✓ Gemotiveerd voorstel van beslissing
4. Bij een sanctie⁹
- ✓ Identificatie van de aanvrager+ datum toekenning recht op maatschappelijke integratie
 - ✓ Elementen die binnen het wettelijk kader leiden tot een voorstel tot sanctionering¹⁰
 - Bij niet aangeven van bestaansmiddelen of voor onjuiste of onvolledige verklaringen
 - Bij niet-naleving van afspraken in het GPMI
 - Bij verblijf in het buitenland langer dan 4 weken op jaarbasis
 - Bij internering
 - Bij vrijheidsberoving als straf
 - ✓ Gemotiveerd voorstel van beslissing met daarin
 - Het geheel of gedeeltelijk schorsen van de uitbetaling van het leefloon en voor welke periode

⁶ Dit impliceert een sociaal onderzoek.

⁷ Terugvordering is verplicht tenzij men hiervan afwijkt omwille van billijkheidsredenen of kosten/baten

⁸ Meer info in punt 6 van de algemene omzendbrief betreffende het recht op maatschappelijke integratie van 18 maart 2023

⁹ Een sanctie is een mogelijkheid, geen verplichting

¹⁰ = schorsing van de uitbetaling van het leefloon geheel of gedeeltelijk voor een wettelijk bepaalde maximum periode.

- de mogelijkheid om een sanctie voor te stellen onder voorwaarden en/of met uitstel

En wat nog meer?

Alle noodzakelijke stukken ter staving van het voorstel van beslissing worden opgenomen in het sociaal dossier van de cliënt, zoals daar zijn:

- ✓ dubbel van het ontvangstbewijs
- ✓ het aanvraagformulier
- ✓ de elementen van het sociaal onderzoek:
 - de verplicht geraadpleegde KSZ-stromen
 - verslag van het huisbezoek
 - opgevraagde documenten bij de cliënt die relevant/noodzakelijk zijn voor het dossier (bv stand van de bankrekening(en))
 - detail van de berekening van de bestaansmiddelen en het leefloonbedrag
 - informatie over personen waarmee de cliënt samenwoont
 - informatie over onderhoudsplichtigen
 - informatie via derden (al dan niet anoniem) of via bv sociale media
 - ...